

LOGOS

LÖGMANNSPJÓNUSTA
SÍÐAN 1907

LOGOS

REYKJAVÍK • LONDON

Fundur viðskiptaráðs

Réttarstaða fyrirtækja - samkeppnislög

Helga Melkorka Óttarsdóttir hrl., LOGOS

Samkeppnismál

- Helstu lagareglur um réttarstöðu í samkeppnismálum:
 - Samkeppnislög:
 - *hátternisreglur, upplýsingaskylda, **viðurlög**, málsmeðferð o.fl.*
 - Stjórnsýslulög:
 - *andmælaréttur, **leiðbeiningarskyldan**, málshraði, rannsóknarregla, upplýsingaréttur, málsmeðferð o.fl.*
 - Lög um meðferð sakamála:
 - *húsleit, símhlerun, haldlagning o.fl.*
 - Upplýsingalög
 - Mannréttindasáttmáli Evrópu, Umboðsmaður Alþingis, Stjórnarskráin
 - Ólögfestar reglur

Leiðbeiningarskyldan

- „Stjórnvald skal veita þeim sem til þess leita nauðsynlega aðstoð og leiðbeiningar varðandi þau mál sem snerta starfssvið þess.“
- Af hverju?
- Munnlega eða skriflega
- Leiðbeiningar um hvaða réttarreglur gilda, hvernig meðferð mála er venjulega hagað, hvaða gögn ber að leggja fram, hversu langan tíma tekur að afgreiða mál o.s.frv.
- Skiptir það máli fyrir fyrirtæki að fá leiðbeiningar?
- Hvernig er framkvæmdin?
- Breytt verklag?

Viðurlög í samkeppnismálum

- Brot á 10. gr., 11. gr., skilyrðum og samrunareglum.
 - Einnig vegna rangrar eða ófullnægjandi upplýsingagjafar.
- Stjórnvaldssektir, dagsektir, sektir eða fangelsi.
- Sektir geta numið allt að 10% af ársveltu fyrirtækis.
- Höfð hliðsjón af eðli og umfangi brota, lengd brotatíma og hvort brot er ítrekað.
- Heimild til lækkunar ef upplýsingar eru gefnar til eftirlitsins um brot.
- Falla má frá sektarákvörðun ef brot er óverulegt eða ekki talin ástæða til að leggja á sektir.
- Sjö ára fyrningarfrestur.
- Dráttarvextir ef ekki er greitt innan 4 vikna eða eftir ákvörðun áfrýjunarnefndar.

Fjárhæð sekta

- Hver ákveður fjárhæð sekta?
 - SE en endurskoðað af áfrýjunarnefnd og dómstólum
- Helstu sjónarmið við ákvörðun sekta:
 - Heildarmat á atriðum er varða alvarleika brota
 - Mikilvægi markaða
 - Lögbundin sjónarmið (umfang, lengd, ítrekun)
 - Gæta verður jafnvægis og meðalhófs
 - Ólögfest sjónarmið – eiga þau rétt á sér?
 - S.s. huglæg afstaða stjórnenda, hvaða starfsmenn, leynd, áhrif af broti, hluti af samstæðu, jafnræði

Réttaröryggi fyrirtækja

- Skýrleiki refsheimilda eða sektaheimilda
- Fyrirsjáanleiki
- Túlkun á huglægri afstöðu
- Mál rannsakað af SE, ákvörðun tekin um brot og sektir ákvarðaðar
- Af hverju sektir?
 - Skapa varnaðaráhrif og stuðla að því að ákvæðum samkeppnislaga sé fylgt.

Sektir og ákvörðun sekta

- Í flestum tilvikum hafa sektir verið vel undir 1% af veltu en örfá tilvik þar sem sektir hafa verið hærrí
- Nýleg mál sem vekja athygli
- Hvað má betur fara?
 - Væri til mikilla bóta ef leiðbeiningar um réttarstöðu væru veittar í ríkara mæli
 - Aukið gagnsæi og fyrirsjáanleiki fyrir fyrirtækin
 - Leiðbeiningar eða viðmið um fjárhæð sekta
 - Dómstóla að ákveða sektafjárhæð?
- Er mjög til bóta ef SE veitir auknar leiðbeiningar á grundvelli leiðbeiningarskyldunnar. Af því leiðir að ekki þarf að beita sektaheimildum til að tryggja að markmiðum samkeppnislaga sé fylgt

LOGOS

LÖGMANNSPJÓNUSTA
SÍÐAN 1907